

College voor Toetsen en Examens

GROEN

SYLLABUS CENTRAAL EXAMEN 2016 PILOT

Versie 2, april 2015

Inhoud

Voorwoord	3
Kern	4
Profieldelen	6
1 Profieldeel Groene productie	6
P/GR/1.1 eigentijds en duurzaam ondernemen in de groene sector, rekening houdend met omgevingsfactoren	6
P/GR/1.2 plantaardige producten vermeerderen, gewassen / planten telen en oogsten en hiervoor gangbare technologie gebruiken	9
P/GR/1.3 dieren houden voor diverse productiedoelinden, dieren verzorgen en hiervoor gangbare technologieën gebruiken	11
2 Profieldeel Tussen productie en verkoop	15
P/GR/2.1 voedingsmiddelen uit de groene sector adequaat, hanteren, verwerken, bereiden en bewaren	15
P/GR/2.2 producten uit de groene sector, sorteren, verpakken en transport klaar maken	19
P/GR/2.3 In een groene context een voorraadbeheersysteem gebruiken, bestelopdrachten in ontvangst nemen, verwerken en klaarzetten van orders voor verzending en mutaties in een systeem doorvoeren	21
3 Profieldeel Vergroening stedelijke omgeving	24
P/GR/3.1 in een stedelijke omgeving een ontwerp maken voor een kleinschalige, groene, ruimtelijke invulling met planten en dieren	24
P/GR/3.2 in een stedelijke omgeving een ontwerp voor een groene ruimtelijke invulling met planten en dieren realiseren	26
P/GR/3.3 in een stedelijke omgeving een kleinschalig, groene, ruimtelijke invulling beheren en de planten en dieren verzorgen	29
P/GR/3.4 in een stedelijke omgeving derden informeren over het belang van planten en dieren en over de herkomst van natuurlijke en groene producten	32
4 Profieldeel Groene vormgeving en verkoop	34
P/GR/4.1 in de groene sector: verschillen tussen winkelconcepten benoemen en hier naar handelen en bestelde goederen en producten in ontvangst nemen, controleren, verwerken, verzorgen	34
P/GR/4.2 ontwerpen, promoten, inrichten en presenteren aan de hand van een winkelconcept in de groene sector	36
P/GR/4.3 in de groene sector producten verkopen	39

Voorwoord

In mei 2014 zijn de drie conceptexamenprogramma's vastgesteld voor de profielen:

- Dienstverlening en Producten (D&P)
- Media, Vormgeving en ICT (MVI)
- Groen

De conceptexamenprogramma's voor de pilot van 2016 zijn te downloaden op www.vernieuwingvmbo.nl. Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) geeft in een syllabus een toelichting op het CE-deel van het examenprogramma. Behalve een beschrijving van de exameneisen voor een centraal examen kan de syllabus verdere informatie over het centraal examen bevatten, bijvoorbeeld over een of meer van de volgende onderwerpen: specificaties van examenstof, begrippenlijsten.

Ten aanzien van de syllabus is nog het volgende op te merken. De functie ervan is een leraar in staat te stellen zich een goed beeld te vormen van wat in het centraal examen wel en niet gevraagd kan worden. Naar zijn aard is een syllabus dus niet een volledig en afgebakende beschrijving van alles wat op een examen zou kunnen voorkomen. Het is mogelijk, al zal dat maar in beperkte mate voorkomen, dat op een centraal examen ook iets aan de orde komt dat niet met zo veel woorden in deze syllabus staat, maar dat naar het algemeen gevoelen in het verlengde daarvan ligt. Een syllabus is zodoende een hulpmiddel voor degenen die anderen of zichzelf op een centraal examen voorbereiden. Een syllabus kan ook behulpzaam zijn voor de producenten van leermiddelen en voor nascholingsinstanties. De syllabus is niet van belang voor het schoolexamen. Daarvoor worden door de SLO handreikingen geproduceerd die niet in deze uitgave zijn opgenomen.

Deze syllabus geldt voor de kandidaten van de pilotscholen die in het examenjaar 2016 een pilot-centraal examen afleggen.

De conceptversie van deze syllabus is voorgelegd aan het veld om te achterhalen of de syllabus duidelijk genoeg is, de benodigde informatie bevat ter voorbereiding op de centrale examens en een adequate uitwerking geeft van het CE-deel van het examenprogramma. De resultaten van deze veldraadpleging zijn verwerkt in deze syllabus.

Gerard de Gier en Huub Huijs
Projectleiders syllabi profielen beroepsgerichte programma's

.....

College voor Toetsen en Examens

Kern

Een kandidaat kan gebruik maken van de in de 'kern' genoemde kennis en vaardigheden in een (gesimuleerde) uitvoerende beroepssituatie of een daarop voorbereidende scholing. De kennis en vaardigheden zijn gerangschikt in competenties en professionele vaardigheden. De kern omvat ook kennis en vaardigheden rond loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling.

A. Competenties (zie voor vergelijking met algemene kennis en vaardigheden, bijlage 1 en 2)

De kandidaat kan:

- A1. beslissen en activiteiten uitvoeren;
- A2. met mensen samenwerken en overleggen;
- A3. verantwoordelijk, ethisch en integer, handelen;
- A4. relaties opbouwen en netwerken onderhouden;
- A5. communiceren en zich presenteren, zowel verbaal als non-verbaal;
- A6. schriftelijk formuleren en rapporteren;
- A7. beroepshandelingen uitvoeren en vakdeskundigheid toepassen;
- A8. juiste materialen en middelen inzetten;
- A9. analyseren en problemen oplossen;
- A10. informatie verwerven en verwerken om iets doelgericht te onderzoeken;
- A11. leren en reflecteren op eigen toekomstmogelijkheden en interesses;
- A12. planmatig en doelgericht werken;
- A13. op de behoefte en verwachtingen van de klant richten en klanten helpen;
- A14. zorgdragen voor een goede werkuitvoering en een goede kwaliteit van het eindproduct;
- A15. volgens instructie en geldende procedures werken;
- A16. met veranderingen omgaan en zich aanpassen;
- A17. omgaan met druk en tegenslagen;
- A18. met productiemiddelen omgaan en bedrijfsmatig handelen.

B. Professionele kennis en vaardigheden

De kandidaat kan:

- B1. het economisch en maatschappelijk belang van de groene sector benoemen en de positie op de wereldmarkt aangeven;
- B2. de begrippen duurzaamheid en kringloop (her)kennen, benoemen en toepassen. Op basis daarvan kan de kandidaat bewuste afwegingen maken en relaties leggen tussen milieu, mensen en werkprocessen in arbeid en beroep met het oog op concepten als people, planet en profit;
- B3. het belang beschrijven en voorbeelden noemen van technologische en innovatieve ontwikkelingen in de groene sector;
- B4. gangbare technieken hanteren ten behoeve van onderhoud, reparatie, creatie en realisatie in een groene context;
- B5. gangbare gereedschappen, apparaten en materialen gebruiken en onderhouden in een groene context;
- B6. informatiebronnen gebruiken en met hulp van informatiebronnen organismen of groepen van organismen benoemen;
- B7. onderzoeksactiviteiten verrichten en daarbij onder andere vergelijken, meten en wegen, resultaten verwerken en beargumenteerde keuzes maken;
- B8. meerdere oplossingen en variaties bedenken voor een ontwerp of een probleem en daarbij verschillende denkstrategieën gebruiken;
- B9. omgaan met verschillen op basis van culturele gebondenheid en geslacht.

C. Loopbaanoriëntatie en –ontwikkeling

De vaardigheden uit deel C worden niet in het centrale examens getoetst. De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan.

- C1. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties':
1. Wat kan ik het best en hoe weet ik dat? [kwaliteitenreflectie]
 2. Waar ga en sta ik voor en waarom dan? [motievenreflectie]
 3. Waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar? [werkexploratie]
 4. Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo? [loopbaansturing]
 5. Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen? [netwerken]

- C2. De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen doormiddel van een 'loopbaandossier'.

In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten:

- I. de beoogde doelen;
- II. de resultaten;
- III. de evaluatie en een conclusie;
- IV. welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies.

Profieldelen

1 Profieldeel Groene productie

Taak: Groene productie mogelijk maken:

- eigentijds en duurzaam ondernemen in de groene sector (1.1)
- plantaardige producten vermeerderen, gewassen / planten telen en oogsten en hiervoor gangbare technologie gebruiken (1.2)
- dieren houden voor diverse productiedoelinden, dieren verzorgen en hiervoor gangbare technologieën gebruiken (1.3)

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

P/GR/1.1 eigentijds en duurzaam ondernemen in de groene sector, rekening houdend met omgevingsfactoren

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. de meest gangbare bedrijfsvisies herkennen en de relatie leggen tussen bedrijfsvisie en bedrijfsvoering	x	x	
2. teeltmaatregelen benoemen, kiezen en toepassen		x	
3. de effecten van teeltmaatregelen op het milieu en de kwaliteit van voeding beschrijven		x	
4. op basis van instructie teeltwerkzaamheden uitvoeren	x		
5. op basis van instructies werkzaamheden uitvoeren met betrekking tot de bedrijfsvoering en het beheer in het landelijk gebied	x		
6. maatregelen toepassen in de bedrijfsvoering en het beheer van het landelijk gebied, rekening houdend met wet- en regelgeving		x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2, B3, B5, B6

Uitwerking P/GR/1.1

P/GR/1.1.1 de meest gangbare bedrijfsvisies herkennen en de relatie leggen tussen bedrijfsvisie en bedrijfsvoering

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. op grond van een beschrijving bedrijfsvisies onderscheiden en benoemen. Het gaat hier om: - gangbaar - grootschalig / kleinschalig - open en gesloten teelt - intensief / extensief - biologisch	x	x	
2. op grond van een beschrijving diverse typen bedrijven herkennen en benoemen. Het gaat hier om: - productiebedrijf - vermeerderingsbedrijf - toeleveringsbedrijf - verwerkingsbedrijf	x	x	

P/GR/1.1.2 teeltmaatregelen benoemen, kiezen en toepassen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. op grond van aangeleverde informatie een teeltplan maken en daarbij rekening houden met vruchtwisseling		x	
2. de meest voorkomende grondsoorten/teeltmedia herkennen en benoemen. Het gaat hier om: - zand - klei - veen - substraten		x	
3. de zuurgraad en de EC bepalen en op basis daarvan maatregelen nemen		x	
4. teeltwerkzaamheden kiezen en toepassen. Het gaat hier om: - grond bewerken en verbeteren - gewasbescherming (chemisch in simulaties, biologisch, mechanisch) - planten, poten, zaaien - ondersteunen, opbinden		x	
5. de grond of het substraat bemesten. Het gaat hier om: - de elementen N, P, K, Ca en Mg benoemen - de hoeveelheid anorganische en organische mest berekenen (op basis van gegevens) - een organische en anorganische bemesting uitvoeren		x	

P/GR/1.1.3 de effecten van teeltmaatregelen op het milieu en de kwaliteit van voeding beschrijven

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de gevolgen van teeltwerkzaamheden op het milieu herkennen. Het gaat hier om: - bemesting - water - afvalstoffen - gewasbescherming - energiegebruik - ophoping van residuen in voedselketen		x	
2. hygiënisch werken en maatregelen nemen om verspreiding van ziekten te voorkomen		x	

P/GR/1.1.4 op basis van instructie teeltwerkzaamheden uitvoeren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de meest voorkomende grondsoorten/teeltmedia herkennen. Het gaat hier om: - zand - klei - veen - substraten	x		
2. teeltwerkzaamheden toepassen. Het gaat hier om: - grond bewerken en verbeteren - gewasbescherming (chemisch in simulaties, biologische, mechanisch) - planten, poten, zaaien - ondersteunen, opbinden	x		

3. de grond en het substraat bemesten. Het gaat hier om: - de elementen N, P, K, Ca en Mg herkennen - de hoeveelheid anorganische en organische mest berekenen	x		

P/GR/1.1.5. op basis van instructies werkzaamheden uitvoeren met betrekking tot de bedrijfsvoering en het beheer in het landelijk gebied

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. eenvoudige werkzaamheden uitvoeren voor beheer van het landelijk gebied. Het gaat hier om: - grasland, hagen, bomen, singels, houtwallen en paden onderhouden - kleine waterlopen schoon houden - technische werkzaamheden uitvoeren - zieke en ongewenste planten(delen) verwijderen - afval scheiden en verwerken - (natuurlijke) afrastering plaatsen	x		

P/GR/1.1.6 maatregelen toepassen in de bedrijfsvoering en het beheer van het landelijk gebied, rekening houdend met wet- en regelgeving

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. werkzaamheden uitvoeren en toelichten voor beheer van het landelijk gebied. Het gaat hier om: - grasland, hagen, bomen, singels, houtwallen en paden onderhouden - kleine waterlopen schoon houden - technische werkzaamheden - zieke en ongewenste planten(delen) verwijderen - afval scheiden en verwerken - (natuurlijke) afrastering		x	
2. onderhoudswerkzaamheden plannen		x	

P/GR/1.2 plantaardige producten vermeerderen, gewassen / planten telen en oogsten en daarbij gangbare technologie gebruiken

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. op basis van instructies op generatieve en vegetatieve wijze vermeerderingsmethoden bij planten uitvoeren	x		
2. generatieve en vegetatieve vermeerderingsmethoden bij planten toepassen		x	
3. de groeivoorwaarden van planten in een teelt toepassen	x	x	
4. op basis van instructies de oogstrijpheid vaststellen van een teelt en de teelt oogsten	x		
5. bij een teelt de normen voor de oogstrijpheid gebruiken en deze toepassen bij de oogst		x	
6. instructies geven over maatregelen en handelingen rond de oogst	-	-	-
7. gangbare technologie gebruiken		x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B3, B4, B5, B6

Uitwerking P/GR/1.2

P/GR/1.2.1 op basis van instructies op generatieve en vegetatieve wijze vermeerderingsmethoden bij planten uitvoeren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een gewas zaaien. Het gaat hier om: - een zaaimedium kiezen en gereed maken - verschillende zaaivormen toepassen	x		
2. planten stekken. Het gaat hier om: - een stekmedium kiezen en gereed maken - verschillende stekvormen toepassen	x		
3. vermeerderingsmethoden van planten herkennen en benoemen. Het gaat hier om: - scheuren - uitlopers - afleggen - enten - wortelstokken - bollen en knollen - oculeren - weefselkweek	x		

P/GR/1.2.2 generatieve en vegetatieve vermeerderingsmethoden bij planten toepassen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een gewas zaaien. Het gaat hier om: - een zaaimedium kiezen - zaaimedium optimaliseren - verschillende zaaivormen toepassen		x	
2. planten stekken, het gaat hier om: - een stekmedium kiezen en gereed maken - verschillende stekvormen toepassen		x	
3. vermeerderingsmethoden van planten benoemen. Het gaat hier om: - scheuren - uitlopers - afleggen - enten - wortelstokken - bollen en knollen - oculeren - weefselkweek		x	
4. het verschil tussen generatieve en vegetatieve vermeerdering herkennen en benoemen		x	

P/GR/1.2.3 de groeivoorwaarden van planten in een teelt toepassen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. op basis van instructie groeivoorwaarden gebruiken bij het telen	x		
2. groeivoorwaarden gebruiken bij het telen		x	

P/GR/1.2.4 op basis van instructies de oogstrijpheid vaststellen van een teelt en de teelt oogsten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de rijpheid van een gewas of product beoordelen aan de hand van de normen voor oogstrijpheid	x		
2. gewassen of producten oogsten	x		
3. geoogste producten opslaan ¹ . Het gaat hier om: - bescherming tegen klimaatinvloeden - koeling - drogen - licht / donker	x		

¹ Sorteren is uitgewerkt in taak 2.2

P/GR/1.2.5 bij een teelt de normen voor de oogstrijpheid gebruiken en deze toepassen bij de oogst

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de rijpheid van een gewas of product beoordelen aan de hand van de normen voor oogstrijpheid		x	
2. gewassen en producten oogsten		x	
3. de geoogste producten opslaan ² ten behoeve van een optimale houdbaarheid. Het gaat hier om: - bescherming tegen klimaatinvloeden - koeling - drogen - licht / donker		x	

P/GR/1.2.6 instructies geven over maatregelen en handelingen rond de oogst

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
-	-	-	-

P/GR/1.2.7 gangbare technologie gebruiken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. technologie herkennen, benoemen en (in een simulatie) gebruiken om de teelt van planten te optimaliseren. Het gaat hier om: - precisielandbouw: RTK-GPS (bodemmeting, gewasmonitoring en opbrengstmeting) - informatie en communicatietechnologie - uitlezen van automatiseringssystemen		x	

² Zie voetnoot 1

P/GR/1.3 dieren houden voor diverse productiedoelinden, dieren verzorgen en hiervoor gangbare technologieën gebruiken

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. gebruiksdoelen van dieren herkennen en benoemen	x	x	
2. basisbegrippen van voortplanting bij dieren herkennen en benoemen	x	x	
3. op basis van instructie productievoorwaarden bij het houden van dieren toepassen	x		
4. productievoorwaarden bij het houden van dieren toepassen		x	
5. op basis van instructies gangbare technologie gebruiken bij dierlijke productie	x		
6. gangbare technologie gebruiken bij dierlijke productie		x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B3, B4, B5, B6, B7

Uitwerking P/GR/1.3

P/GR/1.3.1 gebruiksdoelen van dieren herkennen en benoemen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. productiedoelen van dieren herkennen en benoemen. Het gaat onder andere om melkveehouderij, varkenshouderij, pluimveehouderij	x	x	

P/GR/1.3.2 basisbegrippen van voortplanting bij dieren herkennen en benoemen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. het geslacht van dieren bepalen	x	x	
2. aangeven wat de betekenis van bronst en bronsttijd is en bronstverschijnselen van de meest gangbare productiedieren herkennen en benoemen	x	x	
3. het verschil aangeven tussen een ras en een soort en dit onderscheid toepassen op de meest voorkomende productiedieren	x	x	
4. uitleggen wat kunstmatige inseminatie (KI) is	x	x	

P/GR/1.3.3 op basis van instructie productievoorwaarden bij het houden van dieren toepassen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. productiedieren volgens gangbare normen huisvesten	x		
2. de leefomgeving van de dieren verzorgen. Het gaat hier om: - water- en voervoorziening - ziektepreventie - mestafvoer en -opslag - reinigen en ontsmetten	x		
3. aan de hand van een voerschema de voergift voor productiedieren bepalen. Het gaat hier om: - eenvoudige voerberekeningen uitvoeren - planten-, vlees-, en alleseters onderscheiden - gangbare voersoorten herkennen, benoemen, onderscheiden en gebruiken - verschil tussen onderhoudsvoer en productievoer uitleggen - voer afwegen - controleren en registreren of de voergift is opgenomen	x		
4. op een veilige en verantwoorde wijze met productiedieren omgaan. Het gaat hier om: - vangen, hanteren, vastzetten, verplaatsen, fixeren - hygiëne - dierenwelzijn	x		
5. de conditie van een dier bepalen	x		
6. dagelijkse en periodieke verzorging van dieren onderscheiden	x		

P/GR/1.3.4 productievoorwaarden bij het houden van dieren toepassen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. productiedieren volgens gangbare normen huisvesten en de gemaakte keuzen beargumenteren		x	
2. de leefomgeving van de dieren verzorgen. Het gaat hier om: - water- en voervoorziening - mestopslag en -afvoer - ziektepreventie - reinigen en ontsmetten		x	
3. aan de hand van een voerschema de voergift voor productiedieren bepalen. Het gaat hier om: - eenvoudige voederberekeningen uitvoeren - planten-, vlees-, en alleseters onderscheiden - gangbare voersoorten herkennen, benoemen, onderscheiden en gebruiken - verschil tussen onderhoudsvoer en productievoer uitleggen - voer afwegen - controleren en registreren of de voergift is opgenomen		x	
4. op een veilige en verantwoorde wijze met productiedieren omgaan. Het gaat hier om: - vangen, hanteren, vastzetten, verplaatsen, fixeren - hygiëne - dierenwelzijn		x	

5. een relatie leggen tussen de gevolgen van het houden van dieren en het milieu. Het gaat hier om: - import van veevoer - verwerking van mest - kringloop van stoffen - overlast van dieren - transport van dieren		x	
6. de conditie van een dier bepalen en aangeven welke dierafhankelijke verzorging nodig		x	
7. dagelijkse en periodieke verzorging van dieren onderscheiden		x	

P/GR/1.3.5 op basis van instructies gangbare technologie gebruiken bij dierlijke productie

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. (in een simulatie) gangbare automatiseringssystemen herkennen en gebruiken. Het gaat hier om: - voerrobot, krachtvoerbox - mestrobot - (uitlezen van) melkrobot - reinigingsautomaat	x		

P/GR/1.3.6 gangbare technologie gebruiken bij dierlijke productie

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. (in een simulatie) gangbare automatiseringssystemen herkennen en gebruiken. Het gaat hier om: - voerrobot, krachtvoerbox - mestrobot - (uitlezen van) melkrobot - reinigingsautomaat		x	
2. methoden van identificatie van dieren herkennen		x	

2 Profieldeel Tussen productie en verkoop

Taak:

- voedingsmiddelen uit de groene sector adequaat, hanteren, verwerken, bereiden en bewaren (2.1)
- producten uit de groene sector, sorteren, verpakken en transport klaar maken (2.2)
- in een groene context een voorraadbeheersysteem gebruiken, bestelopdrachten in ontvangst nemen, verwerken en klaarzetten van orders voor verzending en mutaties in een systeem doorvoeren (2.3)

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

P/GR/2.1 voedingsmiddelen uit de groene sector adequaat, hanteren, verwerken, bereiden en bewaren

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. de kwaliteit van voedingsmiddelen bewaken in de keten van producent tot consument	x	x	x
2. voedingsmiddelen bewerken en bereiden tot houdbare basisproducten	x	x	x
3. een gezond product bereiden en een gezonde maaltijd samenstellen	x	x	
4. een gezond product en een gezonde maaltijd samenstellen en bereiden en het belang ervan toelichten aan derden			x
5. een verpakking inclusief opdruk, ontwerpen en maken voor een gezond product	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B4, B5, B6, B7

Uitwerking P/GR/2.1

P/GR/2.1.1 de kwaliteit van voedingsmiddelen bewaken in de keten van producent tot consument

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. aan de hand van instructies een ingangs-, tussen- en eindcontrole uitvoeren	x	x	x
2. aan de hand van instructies diverse vormen van microbiologisch onderzoek uitvoeren en de resultaten ervan uitleggen. Het gaat hier om: - kwalitatief onderzoek: gistproef en plaatmethode - kwantitatief onderzoek: proef met rodac-schaal/kiemgetal bepalen	x		
3. in voedingsmiddelen micro-organismen aantonen en een advies geven met betrekking tot het bewaren en opslaan van voedingsmiddelen. Het gaat hier om: - kwalitatief onderzoek zoals gistproef en plaatmethode - kwantitatief onderzoek zoals rodac-schaal-proef en kiemgetal bepalen		x	x
4. bepalingen aan voedingsmiddelen uitvoeren en de resultaten beoordelen. Het gaat hier om: - pH-meting - temperatuurmeting	x		

5. bepalingen aan voedingsmiddelen uitvoeren en de resultaten beoordelen en verklaren. Het gaat hier om: - voedingstoffen aantonen met indicatoren - pH-meting - temperatuurmeting - refractiebepaling (°Brix)		x	x
6. functies van instanties en regelgeving benoemen die de kwaliteit van voedingsmiddelen controleren. Het gaat hier om: - de Voedsel- en Warenautoriteit - HACCP-procedures	x	x	x
7. regels en voorschriften met betrekking tot de hygiëne toepassen	x	x	x

P/GR/2.1.2 voedingsmiddelen bewerken en bereiden tot houdbare basisproducten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. verschillende processtappen benoemen en uitvoeren. Het gaat hier om: - voorbereiding; bijvoorbeeld ontvangen, sorteren, wassen - bewerking; bijvoorbeeld snijden, kneden, mengen, conserveren - nabewerking; bijvoorbeeld verpakken, bewaren, transporteren	x	x	
2. verschillende processtappen benoemen, uitvoeren en toelichten. Het gaat hier om: - voorbereiding; bijvoorbeeld ontvangen, sorteren, wassen - bewerking; bijvoorbeeld snijden, kneden, mengen, conserveren - nabewerking; bijvoorbeeld verpakken, bewaren, transporteren			x
3. op basis van instructie kwaliteitseisen toepassen bij het vervaardigen van producten. Het gaat hier om: - het gebruik van grond- en hulpstoffen - het gebruik van (proces)apparatuur - het bereiden van halffabricaten/tussenproducten en eindproducten - het verpakken van producten	x	x	x
4. regels en voorschriften met betrekking tot de hygiëne toepassen. Het gaat hier om: - persoonlijke hygiëne - bedrijfshygiëne - reinigen en desinfecteren	x	x	x
5. op basis van instructie een reinigings- en desinfectieplan uitvoeren	x		
6. een reinigings- en desinfectieplan opstellen, uitvoeren en controleren		x	x
7. conserveringsmethoden herkennen, benoemen en toepassen. Het gaat hier om: - blancheren - pasteuriseren - steriliseren - vriezen - drogen - verzuren - versuikeren	x	x	x

8. aan de hand van instructies levensvoorwaarden en groeikansen van micro-organismen beïnvloeden. Het gaat hier om:	x		
- gisten, schimmels en bacteriën - nuttige en risicovormende micro-organismen - besmettingsbronnen - voedselvergiftiging en voedselinfectie - kruisbesmetting			
9. levensvoorwaarden en groeikansen van micro-organismen beïnvloeden en de relatie daartussen verklaren. Het gaat om:		x	x
- gisten, schimmels en bacteriën - nuttige en risicovormende micro-organismen - een groeicurve van micro-organismen interpreteren - besmettingsbronnen herkennen - voedselvergiftiging en voedselinfectie - kruisbesmetting			

P/GR/2.1.3. een gezond product bereiden en een gezonde maaltijd samenstellen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. bij de bereiding van producten de processtappen opvolgen. Het gaat hier om:	x	x	
- gebruik van receptuur - toepassen van basisvaardigheden			
2. een organoleptische keuring uitvoeren	x	x	
3. een product / maaltijd maken gebruikmakend van (de kennis over):	x	x	
- voedingsstoffen - energiewaarde - de schijf van vijf - voedingsmiddelentabel			
4. informatie op etiketten van voedingsmiddelen gebruiken. Het gaat bijvoorbeeld om de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid, inhoud, ingrediënten, voedingsstoffen, additieven, energiewaarde, logo's en keurmerken	x	x	

P/GR/2.1.4. een gezond product en een gezonde maaltijd samenstellen en bereiden en het belang ervan toelichten aan derden

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. bij de bereiding van producten de processtappen opvolgen, hygiënisch werken en de werkwijze toelichten. Het gaat hier om:			x
- gebruik van receptuur - toepassen van basisvaardigheden			
2. een organoleptische keuring uitvoeren			x
3. een product / maaltijd maken en de samenstelling ervan motiveren, gebruikmakend van (de kennis over):			x

- kenmerken van gezonde voeding - voedingsstoffen - energiewaarde - de schijf van vijf - voedingsmiddelentabel			
4. voeding bereiden en de kwaliteit beoordelen, gebruikmakend van de kennis over: - voedingsstoffen - energiewaarde - de schijf van vijf - trends in voeding - voedingsmiddelentabel			x
5. informatie op etiketten van voedingsmiddelen gebruiken. Het gaat bijvoorbeeld om de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid, inhoud, ingrediënten, voedingsstoffen, additieven, energiewaarde, logo's en keurmerken			x

P/GR/2.1.5 een verpakking inclusief opdruk, ontwerpen en maken voor een gezond product

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. aan de hand van instructies, voor een bepaald product een verpakking ontwerpen en maken. Het gaat bijvoorbeeld om vormgeving gerelateerd aan doel en doelgroep, (verplichte) informatie, de keuze voor materiaal (glas, blik, karton, plastic)	x		
2. voor een bepaald product een verpakking ontwerpen en maken en de keuze toelichten. Het gaat bijvoorbeeld om doel, vormgeving, (verplichte) informatie, de keuze voor materiaal (glas, blik, karton, plastic)		x	x

P/GR/2.2 producten uit de groene sector, sorteren, verpakken en transport klaar maken

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. producten uit de groene sector selecteren aan de hand van kwaliteitsvoorschriften	x	x	
2. producten uit de groene sector volgens voorschrift verpakken voor transport	x		
3. op basis van instructies producten uit de groene sector sorteren	x	x	
4. op beargumenteerde wijze producten uit de groene sector sorteren			x
5. passende verkoopkanalen kiezen bij de verkoop van groene producten vanaf de producent	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B3, B4, B5, B6, B7

Uitwerking P/GROEN/2.2

P/GR/2.2.1 producten uit de groene sector selecteren aan de hand van kwaliteitsvoorschriften

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. producten uit de groene sector selecteren aan de hand van kwaliteitskenmerken. Het gaat hier om: - ontwikkelingsfase - uiterlijk - afwijkingen - grootte - gewicht	x	x	

P/GR/2.2.2 producten uit de groene sector volgens voorschrift verpakken voor transport

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. verpakkingsmateriaal kiezen en gebruiken voor het verpakken van producten. Het gaat hier om: - type product - bestemming - type transport (over land, zee of door de lucht) - kosten - milieu - voorschriften	x		
2. producten uit de groene sector op professionele wijze verpakken	x		

P/GR/2.2.3 op basis van instructies producten uit de groene sector sorteren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. producten uit de groene sector sorteren. Het gaat hier om: - gewicht - maat - kleur - klasse - kwaliteit - rijpheid	x	x	

P/GR/2.2.4 op beargumenteerde wijze producten uit de groene sector sorteren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. voor gangbare producten uit de groene sector sorteermachines en -gereedschappen benoemen en de werking ervan uitleggen			x
2. (handmatig) producten uit de groene sector sorteren en de werkwijze toelichten. Het gaat hier om: - gewicht - maat - kleur - klasse - kwaliteit - rijpheid			x

P/GR/2.2.5 passende verkoopkanalen kiezen bij de verkoop van groene producten vanaf de producent

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. voor producten uit de groene sector afzet-/verkoopkanalen benoemen. Het gaat hier om: - veiling - groothandel - winkelketen - boerderijwinkel - markt - webwinkel	x		
2. op basis van argumenten voor producten uit de groene sector een afzet- /verkoopkanaal kiezen. Het gaat hier om: - veiling - groothandel - winkelketen - boerderijwinkel - markt - webwinkel		x	x

P/GR/2.3 in een groene context een voorraadbeheersysteem gebruiken, bestelopdrachten in ontvangst nemen, verwerken en klaarzetten van orders voor verzending en mutaties in een systeem doorvoeren

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. bestelopdrachten in ontvangst nemen, bevestigen en verwerken	x	x	x
2. een voorraadbeheersysteem gebruiken	x	x	x
3. mutaties doorvoeren in een voorraadbeheersysteem		x	x
4. orders klaarzetten voor verzending	x	x	
5. orders klaarzetten voor verzending vanuit een digitale omgeving			x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B3, B4, B6, B7

Uitwerking P/GROEN/2.3

P/GR/2.3.1 bestelopdrachten in ontvangst nemen, bevestigen en verwerken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een order opnemen en digitaal verwerken	x	x	x
2. een order bevestigen en de klant zo nodig van aanvullende informatie voorzien	x	x	x

P/GR/2.3.2. een voorraadbeheersysteem gebruiken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. aan de hand van instructies een voorraadbeheersysteem gebruiken. Het gaat onder andere om het aflezen van gegevens, opslagmoment, beschikbaarheid, bewaartermijn en prijsstelling van producten	x		
2. een voorraadbeheersysteem gebruiken. Het gaat onder andere om het aflezen en interpreteren van gegevens, beschikbaarheid (op korte en lange termijn), prijsstelling, minimum en maximum voorraad		x	x
3. begrippen met betrekking tot de voorraad en het voorraadbeheer toepassen. Het gaat hier om: - track and trace - inkoop - bestelkosten - afleveringskosten - besteleenheid - barcode		x	x

P/GR/2.3.3 mutaties doorvoeren in een voorraadbeheersysteem

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. ingekomen of afgeleverde goederen/producten digitaal verwerken in een voorraadbeheersysteem. Het gaat hier om: - minimum- en maximumvoorraad - levertijd - productgroep - artikelgroep - artikelnummer - EAN-code - assortimentswijzigingen		x	x
2. bestelformulier(en) voor een leverancier invullen		x	x

P/GR/2.3.4 orders klaarzetten voor verzending

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. aan de hand van informatie goederen/producten klaarzetten voor transport. Het gaat onder andere om adresseren, gebruik transportmiddelen	x	x	
2. controles uitvoeren voorafgaande aan het transport van goederen. Het gaat hier om controles op: - benodigde documenten - bestel- en pakbonnen - veiligheid - verpakking	x	x	
3. documenten invullen voor de verzending van orders. Het gaat hier om: - pakbonnen - vrachtbrief	x	x	
4. werkzaamheden uitvoeren ten behoeve van de financiële afhandeling. Het gaat hier om: - facturering inclusief en exclusief btw - kwitantie opmaken		x	

P/GR/2.3.5 orders klaarzetten voor verzending vanuit een digitale omgeving

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. handelingen ter voorbereiding op het transport van goederen/producten uitvoeren. Het gaat hier om: - orders controleren - orders bevestigen - pakbonnen invullen en controleren - vrachtbrieven opmaken - douanedocumenten aanvragen/invullen			x
2. goederen controleren die klaar staan voor transport. Het gaat onder andere om veiligheid en verpakking			x
3. documenten invullen ten behoeve van verzending van orders. Het gaat onder andere om pakbonnen, vrachtbrieven			x
4. documenten invullen die worden gebruikt bij financiële afhandeling. Het gaat hier om: - facturering inclusief en exclusief btw - kwitantie			x
5. transportkosten bepalen. Het gaat hier om: - afstand - gewicht - waarde - ingehuurd - eigen transport - verzekering - invoerrechten			x

3 Profieldeel Vergroening stedelijke omgeving

Taak:

in een stedelijke omgeving:

- een ontwerp maken voor een kleinschalige, groene, ruimtelijke invulling met planten en dieren (3.1)
- een ontwerp voor een groene ruimtelijke invulling met planten en dieren realiseren (3.2)
- een kleinschalige, groene, ruimtelijke invulling beheren en de planten en dieren verzorgen (3.3)
- derden informeren over het belang van planten en dieren en over de herkomst van natuurlijke (of groene) producten (3.4)

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

P/GR/3.1 in een stedelijke omgeving een ontwerp maken voor een kleinschalige, groene, ruimtelijke invulling met planten en dieren

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. een ontwerptekening lezen en gebruiken	x	x	x
2. een ontwerptekening maken voor een kleinschalig(e) groen(e) object/ruimte in een stedelijke omgeving		x	x
3. innovatieve ontwikkelingen, die geschikt zijn voor een groene, duurzame invulling van een stedelijke omgeving toepassen in een ontwerp:		x	x
4. aan de hand van gegeven eisen voor een bepaald diersoort een huisvesting of kooiverrijking ontwerpen	x		
5. voor een bepaalde diersoort een geschikte huisvesting of kooiverrijking ontwerpen en de gemaakte keuzen toelichten		x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B3, B6, B8

Uitwerking/GROEN/3.1

P/GR/3.1.1. een ontwerptekening lezen en gebruiken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de omvang van het ontwerp uit een tekening aflezen. Het gaat hier om: - berekenen van de werkelijke afmetingen - weergeven afmetingen in de juiste eenheden	x	x	x
2. aan de hand van een ontwerptekening een lijst van materialen en hulpmiddelen maken en klaar leggen	x	x	x

P/GR/3.1.2. een ontwerptekening maken voor een kleinschalig(e) groen(e) object/ruimte in een stedelijke omgeving

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een ontwerp maken voor een kleinschalig(e) groen(e) object/ruimte. Het gaat hier om: - de (recreërende) mens - omgevingsfactoren, bodemgesteldheid, bebouwing, aanwezige planten en dieren - waterbeheer - kosten - milieu en duurzaamheid - vorm en kleur		x	x
2. de ontwerptekening motiveren op grond van de eisen die aan het ontwerp gesteld worden		x	x

P/GR/3.1.3. innovatieve ontwikkelingen, die geschikt zijn voor een groene, duurzame invulling van een stedelijke omgeving toepassen in een ontwerp

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een gemotiveerde keuze maken voor innovatieve ontwikkelingen en deze toepassen in een ontwerp. Het gaat hier om: - vormen van energie - waterbeheer (neerslag, wateropslag en watergebruik) - gebruik van materialen (milieuvriendelijk en slijtvast) - beplanten (ligging, klimaat, bodem, groene daken en verticale (kruiden)tuinen)		x	x

P/GR/3.1.4 aan de hand van gegeven eisen voor een bepaalde diersoort een huisvesting of kooiverrijking ontwerpen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. aan de hand van instructies, voor een bepaald diersoort een huisvestingsontwerp en een ontwerp voor een kooiverrijking maken en daarbij rekening houden met het welzijn van dieren	x		
2. in het ontwerp rekening houden met aspecten van duurzaamheid, veiligheid en milieu	x		

P/GR/3.1.5. voor een bepaalde diersoort een geschikte huisvesting of kooiverrijking ontwerpen en de gemaakte keuzen toelichten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. voor een bepaalde diersoort een huisvestingsontwerp en een kooiverrijking maken en daarbij rekening houden met het welzijn van dieren		x	x
2. in het ontwerp rekening houden met aspecten van duurzaamheid, veiligheid en milieu		x	x
3. het volledige ontwerp toelichten en motiveren met aandacht voor veiligheid, duurzaamheid en milieu		x	x

P/GR/3.2 in een stedelijke omgeving (een deel van) een ontwerp voor een groene ruimtelijke invulling met planten en dieren realiseren

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. aan de hand van een tekening een kleinschalige ruimte aanleggen	x	x	x
2. met behulp van instrumenten en apparaten, schattingen en metingen uitvoeren om een ontwerp in een ruimtelijke omgeving te realiseren	x	x	x
3. op basis van een beplantingsplan een ruimte beplanten	x	x	x
4. op basis van instructies een huisvesting voor dieren realiseren	x		
5. huisvesting of kooiverrijking voor dieren realiseren en beoordelen		x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B4, B5, B6

Uitwerking P/GROEN/3.2

P/GR/3.2.1 aan de hand van een tekening een kleinschalige ruimte aanleggen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. aan de hand van de ontwerp-tekening een planning maken voor de werkzaamheden		x	x
2. de benodigde gereedschappen voor het uitvoeren van het ontwerp klaarleggen, inzetten en onderhouden	x	x	x
3. aan de hand van instructies het ontwerp realiseren. Het gaat hier om: - afrastering plaatsen - bestrating aanleggen - beplantingsvakken uitzetten	x		
4. het ontwerp realiseren. Het gaat hier om: - afrastering plaatsen - bestrating aanleggen - beplantingsvakken uitzetten		x	x

P/GR/3.2.2. met behulp van instrumenten en apparaten, schattingen en metingen uitvoeren om een ontwerp in een ruimtelijke omgeving te realiseren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. meetapparatuur en meetinstrumenten kiezen, gebruiken en deze onderhouden. Het gaat hier om: - meetlint, piketten en pootlijn - waterpas en rechthoek - lasermeetapparatuur op basis van instructie	x	x	x
2. aan de hand van instructies een ontwerp uitzetten met de juiste meetinstrumenten. Het gaat hier om: - huisvesting van dieren - plantafstanden - plantvlakken met verschillende vormen (rechthoek, driehoek, cirkel)	x		
3. een ontwerp uitzetten met de juiste meetinstrumenten. Het gaat hier om: - huisvesting van dieren - plantafstanden - plantvlakken met verschillende vormen (rechthoek, driehoek, cirkel)		x	x

P/GR/3.2.3 op basis van een beplantingsplan een ruimte beplanten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de grond gebruiksklaar maken			x
2. de hoeveelheid mest en/of grondverbeteraar berekenen en de grond bemesten			x
3. op basis van het beplantingsplan zaaien, planten en poten. Het gaat hier om: - eenjarigen - vaste planten - heesters - bomen - grasmatten	x	x	x
4. uitgevoerd werk afronden. Het gaat hier om: - planten water geven - gereedschap onderhouden en opruimen - afval scheiden - opleveren	x	x	x
5. de resultaten van de opdracht met de klant bespreken		x	x

P/GR/3.2.4 op basis van instructies een huisvesting voor dieren realiseren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de juiste gereedschappen en verbindingstechnieken kiezen om een eenvoudige huisvesting te realiseren. Het gaat hier om: - solderen - bouten - schroeven - borgen van moeren - lijmen en kitten	x		
2. de geplande werkzaamheden uitvoeren met behulp van de aangegeven materialen. Onder andere de behuizing van kip, konijn, egel en insecten	x		

P/GR/3.2.5 huisvesting of kooiverrijking van dieren realiseren en beoordelen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. de juiste gereedschappen en verbindingstechnieken kiezen om een eenvoudige huisvesting en kooiverrijking te realiseren. Het gaat hier om: - solderen - bouten - schroeven - borgen van moeren - lijmen en kitten		x	x
2. de geplande werkzaamheden uitvoeren met behulp van de aangegeven materialen. Het gaat om onder andere de behuizing van kip, konijn, egel, insecten.		x	x
3. de werkzaamheden en het resultaat beoordelen aan de hand van vooraf gestelde eisen		x	x

P/GR/3.3 in een stedelijke omgeving een kleinschalig, groene, ruimtelijke invulling beheren en de planten en dieren verzorgen

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. in een stedelijke omgeving groene onderhoudswerkzaamheden inventariseren en uitvoeren	x	x	x
2. dieren in een stedelijke omgeving huisvesten, voeren en verzorgen en daarbij rekening houden met welzijn van dieren	x	x	x
3. groei en productievoorwaarden voor stadslandbouw toepassen			x
4. door middel van onderzoek aantonen of water in stedelijke omgeving veilig is voor gebruik door planten en dieren			x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2, B4, B5, B6, B7

Uitwerking P/GROEN/3.3

P/GR/3.3.1 in een stedelijke omgeving groene onderhoudswerkzaamheden inventariseren en uitvoeren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. inventariseren of onderhoud nodig is van gazon en beplanting	x		
2. inventariseren welke gewassen of beplanting onderhoud nodig hebben en welke maatregelen gewenst zijn. Het gaat hier om: - aantasting door insecten en schimmels - vraatschade door zoogdieren - periodiek onderhoud van gazon en beplanting		x	x
3. de benodigde gereedschappen en machines voor onderhoudswerkzaamheden klaarleggen, inzetten en onderhouden	x	x	x
4. aan de hand van instructies onderhoud plegen aan gras en beplanting. Het gaat bijvoorbeeld om bemesten, maaien, onkruid verwijderen, snoeien.	x		
5. onderhoud plegen aan gras en beplanting. Het gaat bijvoorbeeld om bemesten, maaien, onkruid verwijderen, snoeien.		x	x

P/GR/3.3.2 dieren in een stedelijke omgeving huisvesten, voeren en verzorgen en daarbij rekening houden met welzijn van dieren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. (kinderboerderij)dieren volgens gangbare normen huisvesten	x	x	x
2. de leefomgeving van de dieren verzorgen. Het gaat hier om: - water- en voervoorziening - ziektepreventie - mestafvoer en -opslag - reinigen en ontsmetten	x	x	x
3. aan de hand van een voerschema water en voer verstrekken. Het gaat hier om: - eenvoudige voerberekeningen uitvoeren - planten-, vlees-, en alleseters onderscheiden - gangbare voersoorten herkennen en benoemen - voer afwegen - controleren en registreren of de voergift is opgenomen	x	x	x
4. aan de hand van instructies op een veilige en verantwoorde wijze met dieren omgaan. Het gaat hier om: - vangen, hanteren, verplaatsen, fixeren - hygiëne - dierenwelzijn	x		
5. op een veilige en verantwoorde wijze met dieren omgaan. Het gaat hier om: - vangen, hanteren, verplaatsen, fixeren - hygiëne - dierenwelzijn		x	x
6. het geslacht van dieren bepalen	x	x	x
7. dagelijkse en periodieke verzorging van dieren onderscheiden	x	x	
8. de conditie van een dier bepalen en signaleren welke dagelijkse en periodieke verzorging nodig is. Het gaat hier om: - scheren, klauwverzorging, ontwormen en parasietenbestrijding - voeren, haarverzorging	x	x	x
9. een relatie leggen tussen de gevolgen van het houden van dieren en het milieu. Het gaat hier om: - import van voer - verwerking van mest - kringloop van stoffen - overlast van dieren - transport van dieren		x	x

P/GR/3.3.3 groei en productievoorwaarden voor stadslandbouw toepassen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. ten behoeve van stadslandbouw afwegingen maken in relatie tot groei en productie			x
2. optimale groeivoorwaarden creëren voor horizontale en verticale productie van eetbaar groen in de stad			x
3. in en rond de stad gewassen verzorgen. Het gaat hier om: - geschikt teeltmedium kiezen - gewassen planten, verzorgen en oogsten			x

P/GR/3.3.4. door middel van onderzoek aantonen of water in stedelijke omgeving veilig is voor gebruik door planten en dieren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. watermonsters nemen van regenwater, oppervlaktewater en grondwater en de herkomst coderen			x
2. aan de hand van een vraagstelling een beargumenteerde keuze maken uit mogelijkheden om water te onderzoeken en waarden van water te meten. Het gaat hier om: - meten van de pH - meten van EC - globaal inschatten van reinheid: geur en kleur			x
3. de resultaten van het onderzoek overzichtelijk weergeven en (een) conclusies trekken			x

P/GR/3.4 in een stedelijke omgeving derden informeren over het belang van planten en dieren en over de herkomst van natuurlijke en groene producten

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. op eigentijdse wijze informatie geven over de functie en het belang van planten en dieren	x	x	x
2. informatie geven over de herkomst van natuurlijke producten, met name voeding	x	x	x
3. informatie geven over innovatieve ontwikkelingen in een stedelijke omgeving		x	x
4. educatieve activiteiten realiseren over planten, dieren en de herkomst van natuurlijke producten			x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B3, B6, B9

Uitwerking P/GROEN/3.4

P/GR/3.4.1 op eigentijdse wijze informatie geven over de functie en het belang van planten en dieren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. met behulp van verstrekte gegevens het belang van plant en dier in een stedelijke omgeving benadrukken. Het gaat bijvoorbeeld om recreatie, fauna, flora, leefomgeving		x	
2. informatie geven over functie en belang van aanwezige natuur in een stedelijke omgeving. Het gaat bijvoorbeeld om recreatie, fauna, flora, leefomgeving			x
3. met behulp van instructies op eigentijdse wijze informatie over natuur weergeven. Het gaat hier om: - educatieve borden - powerpoint - poster - flyer	x	x	
4. op eigentijdse wijze informatie over natuur onder de aandacht van derden brengen. Het gaat hier om: - educatieve borden - powerpoint - poster - flyer			x

P/GR/3.4.2 informatie geven over de herkomst van natuurlijke producten, met name voeding

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. op eigentijdse wijze informatie verstrekken over de herkomst en de productie van voeding. Het gaat hier om: - vlees, eieren en zuivel - graan en graanproducten - groenten, fruit, bloemen en planten	x	x	x

P/GR/3.4.3 informatie geven over innovatieve ontwikkelingen in een stedelijke omgeving

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
5. op eigentijdse wijze informatie verstrekken over innovatieve ontwikkelingen in een stedelijke omgeving. Het gaat hier om: - stadslandbouw- verduurzaming, vergroening en waterbeheer- recreatiemogelijkheden		x	x

P/GR/3.4.4. educatieve activiteiten realiseren over planten, dieren en de herkomst van natuurlijke producten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. rekening houdend met de doelgroep, een educatieve activiteit (workshop, rondleiding, excursie of natuurspeurtocht) over planten, dieren en de herkomst van natuurlijke producten voorbereiden, verzorgen en evalueren. Het gaat hier om: - een planning, draaiboek en een programma met toelichting maken- een kostenberekening maken- de activiteit uitvoeren en evalueren			x

4 Profieldeel Groene vormgeving en verkoop

Taak:

in de groene sector:

- verschillen tussen winkelconcepten benoemen en hier naar handelen (4.1)
- producten betellen (4.1)
- bestelde goederen en producten in ontvangst nemen, controleren, verwerken, verzorgen (4.1)
- ontwerpen, promoten, inrichten en presenteren aan de hand van een winkelconcept (4.2)
- producten verkopen (4.3)

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

P/GR/4.1 in de groene sector: verschillen tussen winkelconcepten benoemen en hier naar handelen en bestelde goederen en producten in ontvangst nemen, controleren, verwerken, verzorgen

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. verschillen tussen de groene winkelconcepten benoemen en hiernaar handelen	x	x	
2. met behulp van instructies geschikte inkoopkanalen kiezen bij inkoop van groene producten en groene producten bestellen	x		
3. op beargumenteerde wijze geschikte inkoopkanalen kiezen bij inkoop van groene producten en groene producten bestellen		x	
4. binnenkomende levende, dode en levenloze producten in ontvangst nemen, controleren en verwerken	x	x	
5. levende, dode en levenloze producten in de winkel beheren en/of verzorgen	x	x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B4, B5, B6, B7

Uitwerking P/GR/4.1

P/GR/4.1.1 verschillen tussen de groene winkelconcepten benoemen en hiernaar handelen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. verschillende winkelformules benoemen. Het gaat hier om: - markt - boerderijwinkel - speciaalzaak - tuincentrum - webshop	x	x	
2. elementen uit winkelformules herkennen. Het gaat hier om: - doelgroep - assortiment		x	

- imago			
- sfeer			
- klantenbinding			

P/GR/4.1.2 met behulp van instructies geschikte inkoopkanalen kiezen bij inkoop van groene producten en groene producten bestellen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. het meest geschikte inkoopkanaal bepalen. Het gaat hier om: - veiling - groothandel - producent - internet	x		
2. producten bestellen. Het gaat hier om: - productkeuze en besteleenheden - bestelformulieren invullen en verzenden	x		

P/GR/4.1.3 op beargumenteerde wijze geschikte inkoopkanalen kiezen bij inkoop van groene producten en groene producten bestellen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een inkoopkanaal bepalen en de keuze toelichten. Het gaat hier om: - veiling - groothandel - producent - internet		x	
2. producten bestellen bij een van de inkoopkanalen. Het gaat hier om: - productkeuze zoals prijs/kwaliteit - besteleenheden - bestelformulieren invullen en verzenden		x	

P/GR/4.1.4 binnenkomende levende, dode en levenloze producten in ontvangst nemen, controleren en verwerken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. producten uitpakken en controleren op onder meer aantal en kwaliteit en zo nodig hierover reclameren	x	x	
2. aan de groene sector gerelateerde producten verkoop klaar maken en van een verkoopprijs voorzien	x	x	

P/GR/4.1.5 levende, dode en levenloze producten in de winkel beheren en/of verzorgen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. producten in de verkooppriimte plaatsen, beheren en verzorgen. Het gaat hier om: - toepassen van het schappenplan - de verkooppresentatie verzorgen - first-in-first-out (fiffo) toepassen - spiegelen - efficiënt en economisch gebruik-verkooppriimte - producten controleren op houdbaarheid - bloemen en (kamer)planten verzorgen	x	x	

P/GR/4.2 ontwerpen, promoten, inrichten en presenteren aan de hand van een winkelconcept in de groene sector

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. een marketingmix volgens instructie toepassen aansluitend bij het winkelconcept	x		
2. marketingtechnieken gebruiken		x	
3. een promotieactiviteit en promotiemateriaal ontwerpen en maken met groene producten, passend bij een winkelconcept	x	x	
4. een artikelpresentatie ontwerpen en maken met groene producten	x	x	
5. een decoratie ontwerpen en maken met bind- en steektechnieken	x	x	
6. een etalage ontwerpen en inrichten met groene materialen, passend bij het winkelconcept, een doelgroep, seizoenen en trends	x	x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B4, B5, B6, B7, B8

Uitwerking P/GROEN/4.2

P/GR/4.2.1 een marketingmix volgens instructie toepassen aansluitend bij het winkelconcept

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. marketinginstrumenten herkennen en toelichten. Het gaat hier om: - product - prijs - promotie - plaats	x		

P/GR/4.2.2 marketingtechnieken gebruiken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. verschillende marketingtechnieken kiezen en gebruiken en de voor- en nadelen ervan noemen. Het gaat hier om: - actie marketing - direct marketing - social media marketing		x	
2. de functies van verschillende typen media benoemen. Het gaat hier om: - analoge en digitale (social) media		x	
3. marketinginstrumenten herkennen en toelichten. Het gaat hier om: - product - prijs - promotie - plaats - presentatie - personeel		x	

P/GR/4.2.3. een promotieactiviteit en promotiemateriaal ontwerpen en maken met groene producten, passend bij een winkelconcept

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een promotieactiviteit voorbereiden en de randvoorwaarden daarvoor kunnen beschrijven. Het gaat hier om: - planning - benodigde ruimte en tijd - arbeid - benodigde materialen en producten - kosten / verwachte opbrengsten		x	
2. promotieactiviteit uitvoeren op basis van een ontwerp	x	x	
3. promotiemateriaal ontwerpen en maken. Het gaat hier om: - doelgroep - compositie - vormgeving - kleur, vorm en textuur	x	x	
4. het verband tussen de winkelformule en een promotieactiviteit, of promotiemateriaal toelichten		x	

P/GR/4.2.4 een artikelpresentatie ontwerpen en maken met groene producten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een artikelpresentatie ontwerpen, rekening houdend met onder andere doelgroep en huisstijl	x	x	
2. een artikelpresentatie maken op basis van een ontwerp. Het gaat hier om: - compositie - vormgeving - kleur, vorm, textuur	x	x	

P/GR/4.2.5 een decoratie ontwerpen en maken met bind- en steektechnieken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een decoratie ontwerpen met aan de groene sector gerelateerde producten. Het gaat om bijvoorbeeld een decoratie met fruit en groente, planten en bloemen	x	x	
2. op basis van een ontwerp een decoratie maken. Het gaat om bijvoorbeeld, binden, wikkelen, klemmen in steekschuim verwerken van plantaardig materiaal	x	x	
3. voor een decoratie een lijst van benodigheden opstellen en een kostprijsberekening maken. Het gaat om bijvoorbeeld materialen en hulpmiddelen, arbeid	x	x	

P/GR/4.2.6 een etalage ontwerpen en inrichten met groene materialen, passend bij het winkelconcept, een doelgroep, seizoenen en trends

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. een moodboard maken, waarin de sfeer en elementen van het te maken werkstuk zichtbaar zijn	x	x	
2. een plan voor de inrichting maken. Het gaat hier om de functie en de winkelformule	x	x	
3. de randvoorwaarden voor de realisatie van de inrichting beschrijven. Het gaat hier om: - de benodigde materialen en producten - totale kosten (arbeid, materialen, producten en middelen)		x	
4. een ruimte inrichten op basis van een ontwerp. Het gaat hier om: - compositie - vormgeving - kleur, vorm, textuur	x	x	
5. het resultaat de inrichting van de ruimte of het inrichtingsplan toelichten		x	

P/GR/4.3 in de groene sector producten verkopen

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1. een verkoopgesprek voeren afgestemd op de klant en een winkelconcept	x	x	
2. een klant adviseren bij verkoop van groene producten	x	x	
3. prijsberekeningen maken	x	x	
4. een offerte maken		x	
5. betalingshandelingen verrichten	x	x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma zijn op deze deeltaak van toepassing: B2, B4, B5, B6, B7, B8

Uitwerking P/GROEN/4.3

P/GR/4.3.1 een verkoopgesprek voeren afgestemd op de klant en een winkelconcept

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. klanten te woord staan. Het gaat hier om: - verbale en non-verbale communicatie herkennen en gebruiken - omgangsvormen hanteren - empathie tonen - sociale vaardigheden hanteren	x	x	
2. een verkoopgesprek voeren. Het gaat hier om: - klanten ontvangen en contact maken - de koopwens achterhalen - informatie geven - advies geven	x	x	
3. de verkoop afronden. Het gaat hier om: - inpakken van producten - service verlenen	x	x	
4. begrippen herkennen, uitleggen en toepassen. Het gaat hier om: - bijverkoop - impulsaankoop		x	

P/GR/4.3.2 een klant adviseren bij verkoop van groene producten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. op basis van informatie een klant adviseren bij de aanschaf van aan de groene sector gerelateerde producten	x	x	

P/GR/4.3.3 prijsberekeningen maken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
5. de verkoopprijs berekenen op basis van de kostprijs, arbeidsloon en gewerkte tijd. Het gaat hier om: - kosten van product berekenen - kosten voor arbeid berekenen - opslagpercentage toepassen - korting toepassen - btw berekenen	x	x	

P/GR/4.3.4 een offerte maken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. op basis van een kostprijs/inkoopprijs, opslagpercentage, arbeidsloon, kortingspercentage en btw-percentage een overzichtelijke prijsberekening maken, van een samengesteld product of een dienst		x	
2. constante en variabele kosten onderscheiden		x	

P/GR/4.3.5 betalingshandelingen verrichten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1. artikelen en producten afrekenen. Het gaat hier om: - producten afwegen - producten scannen - kassa bedienen - contant afrekenen - rekening uitschrijven en opbergen - digitaal afrekenen - kortings- en waardebonnen verwerken	x	x	
2. een btw-bon uitschrijven		x	

